Offentliggjort d. 16. maj 2017

Personalegoder – rentefri eller lavt forrentede personalelån – SKM2017.301.LSR©

Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen
www.v.dk

Ved en kendelse af 3/4 2017 fandt Landsskatteretten, at renten på et rentefrit personalelån kunne fikseres til referencerenten, hvilket for indkomståret 2011 svarede til 1 pct. p.a. og for indkomstårene 2012 og 2013 svarede til 0 pct. p.a.

I sagen blev der blandt andet taget stilling til, hvorvidt referencerenten også omfattede personalelån udenfor finanssektoren.

For så vidt afgørelsen er udtryk for en almengyldig regel om rentefastsættelse mellem interesseforbundne, og afgørelsen ikke følges op af ændret lovgivning, må det antages, at afgørelsen får betydning for blandt andet generationsskifte, familielån m. v.

Efter ligningslovens § 16, stk. 3, 1. pkt. værdiansættes personalegoder omfattet af § 16, stk. 1 til den værdi, som det måtte antages at koste den skattepligtige at erhverve goderne i almindelig fri handel.

For så vidt angår særligt varer og tjenesteydelser, som arbejdsgiveren m.v. udbyder til salg som led i sin virksomhed, skal en rabat ved indkøb dog alene beskattes, i det omfang rabatten overstiger avancen hos den pågældende arbejdsgiver m.v., jf. § 16, stk. 3, 2. pkt.

Reglerne for beskatning af personalegoder gælder også for personalegoder i form af en adgang til at optage lån hos arbejdsgiveren (personalelån) på favorable vilkår. Den skattepligtige værdi af et personalelån skal således som udgangspunkt værdiansættes til den

værdi, som det må antages at koste medarbejderen at opnå lånoptagelsen i almindelig fri handel.

Personalelån har i første række været aktuel for ansatte i finanssektoren. Her fører særreglen om rabat på arbejdsgiverens varer m.v. til, at ansatte kun skal beskattes i det omfang, lånet er ydet til en lavere rente eller på anden måde lavere omkostninger, end hvad der svarer til pengeinstituttets omkostninger (kostprisen for de penge, der udlånes) i forbindelse med lånet.

Værdiansættelsen af personalelån

Sondringen mellem personalelån til medarbejdere udenfor henholdsvis indenfor finanssektoren synes dog i Den Juridiske Vejledning 2017-1, afsn. C.A.5.8.2. ikke at være slået helt igennem i relation til værdiansættelsen af personalelån. Af vejledningen fremgår således, at:

> *"Den ansatte er som udgangspunkt skattepligtig af værdien af forskellen mellem den betalte rente og referencerenten i henhold til § 213, stk. 2 i lov om finansiel virksomhed (svarer til den tidligere mindsterente i kursgevinstlovens § 38). Se lovbekendtgørelse nr. 182 af 18. februar 2015 (lov om finansiel virksomhed) og Finanstilsynets bekendtgørelse nr. 1664 af 21. december 2010. Låntageren kan samtidig fratrække et tilsvarende beløb som yderligere renteudgift (kapitalindkomst).*
>
> *Referencerenten offentliggøres to gange årligt på Finanstilsynets hjemmeside.<*
>
> *Hvis den betalte rente er lavere end referencerenten, men svarer enten til den rente, der modsvarer arbejdsgiverens omkostninger, eller den rente, der kan opnås på almindelige markedsvilkår, skal der ikke ske beskatning. Se SKATs vejledende anvisning SKM2012.717.SKAT om værdiansættelse af personalegoder."*

Rentesatsen fastsættes med udgangspunkt i gennemsnittet af den af Nasdaq OMX Copenhagen A/S ved udgangen af hver måned offentliggjorte gennemsnitsobligationsrente før beskatning af samtlige obligationer med en restløbetid på under 3 år. Referencerenten beregnes herefter som gennemsnitsrenten ganget med 7/8 og nedrundes til nærmeste hele antal procentpoint. Renten var i 2011 på 1 pct. p.a. og har siden 1. januar 2012 været 0 pct. p.a.

Offentliggjort d. 16. maj 2017

Som det fremgår, danner referencerenten efter Skats praksis således udgangspunkt for vurderingen af, om et personalelån må anses som et skattepligtigt personalegode såvel for personalelån indenfor finanssektoren som for personalelån udenfor finanssektoren. Skat´s vejledning har stået uændret siden 2011, hvor næppe mange havde forudset rentens udvikling.

SKM2017.301.LSR

Landsskatteretten fik for nylig forelagt en sag om personalegodebeskatning af et lån fra en virksomhed udenfor finanssektoren til en medarbejder på, hvad der vist må betegnes som yderst lempelige vilkår, selv i en lavrentesituation.

I den pågældende sag havde en medarbejder i forbindelse med køb af et sommerhus lånt 3,5 mio. kr. af det selskab, hvor han var og havde været ansat gennem mange år. Der var ingen familiemæssig relation mellem medarbejderen og selskabets ejerkreds.

Lånet var rente- og afdragsfrit, men arbejdsgiverselskabet kunne opsige lånet til hel eller delvis indfrielse med 14 dages varsel, og lånet forfaldt til fuld indfrielse ved medarbejderens dødsfald. Medarbejderen kunne på sin side til enhver tid indfri lånet helt eller delvist. Arbejdsgiverselskabet havde ikke rejst krav om sikkerhedsstillelse.

Skat forhøjede medarbejderens skattepligtige, personlige indkomst for hvert af årene 2011 – 2013 med 140.000 kr. svarende til en beregnet (fiktiv) rente på 4 pct. p.a. af lånet på de 3,5 mio. kr., og nedsatte samtidig medarbejderens kapitalindkomst med 140.000 kr.

Som begrundelse henviste Skat til, at lånet ikke var ydet på sædvanlige forretningsmæssige vilkår, da arbejdsgiverselskabet ikke havde stillet krav om forretning, afdrag eller sikkerhed.

Om rentefastsættelsen anførte Skat, at en rente af lånet måtte fastsættes til minimum 4 pct. p.a., svarende til den tidligere gældende, såkaldte mindsterente, på tidspunktet for lånets etablering i 2008. Videre henviste Skat til, at referencerenten, der blev fastsat efter regler i lov om finansiel virksomhed, ikke kunne bruges i denne sag, da lov om finansiel

virksomhed kun omfattede finansielle virksomheder, og da arbejdsgiverselskabet i denne sag ikke var en finansiel virksomhed.

Medarbejderen indbragte sagen for Landsskatteretten, hvor sagen fik et noget andet udfald.

Landsskatteretten konstaterede, at udlånet måtte anses som et personalegode, og videre, at medarbejderen kun skulle beskattes af den fordel, som udgjorde forskellen mellem den betalte rente og referencerenten – og altså ikke af forskellen mellem på den ene side den betalte rente og på den anden side en rente fastsat efter markedsvilkårene. Da referencerenten udgjorde 1 pct. i 2011, og 0 pct. i 2012 og 2013, udgjorde den beregnede rente herefter 35.000 kr. i 2011 og 0 kr. i 2012 og 2013.

Med det nuværende renteniveau fører Skat´s retningslinier således frem til en yderst gunstig beskatning af personalelån.

Det må således vist som udgangspunkt antages, at en gennemsnitlig låntager næppe vil kunne opnå et lån i et gennemsnitligt pengeinstitut på tilsvarende vilkår.

Hertil kommer, at det måske ville være naturligt ved et større udlån efter omstændighederne at kræve et vist risikotillæg.

For så vidt modellen fortsat accepteres, må personalelån forventes at blive meget udbredt og indgå i forskellige sammenhænge, herunder i generationsskifte til medarbejdere mv. Eksempelvis lån til en medarbejder, der ønsker at indtræde som medejer i et selskab efter A/B-modellen.

Sagen rejser flere spørgsmål, herunder hvorvidt samme rente kan anvendes for personalelån med afdragsprofil, dvs. et lån, der ikke er etableret som et anfordringslån.

Videre kan rejses spørgsmålet om, hvorvidt afgørelsen vil blive retningsgivende for familielån ved overdragelse af aktiver.

—— o ——